

PATVIRTINTA

Biržų Kaštonų pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2026 m. rugsėjo 16 d.
įsakymu Nr. V-287

BIRŽŲ KAŠTONŲ PAGRINDINĖ MOKYKLA **DIRBTINIO INTELEKTO (DI) NAUDOJIMO MOKYKLOJE TVARKOS APRAŠAS**

I SKYRIUS **BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Šis Dirbtinio intelekto (DI) naudojimo mokykloje tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato DI priemonių naudojimo Biržų Kaštonų pagrindinės mokyklos (toliau – Mokykla) veikloje ir ugdymo(si) procese sąlygas, principus, atsakomybes bei saugos reikalavimus.

2. Aprašo paskirtis – sudaryti sąlygas prasmingai ir kūrybiškai taikyti DI, kartu užtikrinant žmogaus kontrolę ir atsakomybę, mokinių teises ir gerovę, akademinį sąžiningumą, asmens duomenų ir neviešos informacijos apsaugą, lygių galimybių ir įtraukties principų laikymąsi.

3. Aprašo nuostatos taikomos Mokyklos darbuotojams ir mokiniams, o tėvai (globėjai, rūpintojai) su jomis supažindinami tiek, kiek jos susijusios su mokinių DI naudojimu ir amžiaus ar sutikimo reikalavimais.

4. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

Dirbtinis intelektas (DI) – skaitmeninės technologijos ir sistemos, kurios, remdamosi įvestais duomenimis, gali generuoti, analizuoti, klasifikuoti ar kitaip apdoroti tekstą, vaizdą, garsą, kodą ar kitą turinį ir pateikti prognozes, rekomendacijas ar rezultatus.

Generatyvinis DI – DI priemonės, galinčios pagal naudotojo užklausą kurti naują tekstinį, vaizdinį, garsinį, programinį ar kitokį turinį.

DI sugeneruotas turinys – DI priemonės sugeneruotas ar iš esmės DI priemonės transformuotas tekstas, vaizdas, garsas, diagrama, kodas ar kitas turinys. DI priemonė nelaikoma žmogumi autoriumi; atsakomybė už turinio pasirinkimą, patikrą ir naudojimą tenka jį naudojančiam asmeniui.

Asmens duomenys – bet kokia informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė nustatyta arba gali būti nustatyta tiesiogiai ar netiesiogiai.

Nevieša informacija – Mokyklos vidaus informacija, oficialių dokumentų, mokinių ar darbuotojų bylų, vertinimo, pagalbos, sveikatos, socialinių ar kitų procesų duomenys, kurie nėra skirti viešai skelbti (vardas ir pavardė, adresas, nuotrauka, mokymosi rezultatai ir pan.).

Skaidrumas – aiškus nurodymas, kad DI buvo naudotas, koku tikslu ir kokia apimtimi, kai tai reikšminga darbo turiniui, jo vertinimui ar sprendimo priėmimui.

Akademinis sąžiningumas – mokymosi ir vertinimo principas, pagal kurį mokinys pateikia savo gebėjimus ir pasiekimus atspindintį darbą, laikosi mokytojo nustatytų DI naudojimo sąlygų, nurodo reikšmingą DI pagalbą ir nepateikia DI sugeneruoto turinio kaip savarankiškai sukurto, kai tokia pagalba nebuvo leidžiama.

5. DI Mokykloje naudojamas kaip pagalbinė priemonė. Galutinį pedagoginį, vertinimo, administracinį ar kitą sprendimą priima ir už jį atsako žmogus.

6. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 (Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/1689, kuriuo nustatomos suderintos dirbtinio intelekto taisyklės (DI aktu), kitais taikytiniais teisės aktais ir atsižvelgiant į Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos bei Nacionalinės švietimo agentūros parengtas DI naudojimo bendrojo ugdymo mokyklose gaires „Mokykla dirbtinio intelekto (DI) amžiuje: atsakingo naudojimo principai ir gairės“.

II SKYRIUS DI NAUDOJIMO PRINCIPAI

7. DI naudojimas Mokykloje grindžiamas šiais principais:

- 7.1. sistemiškumo ir tvarumo – DI ir skaitmeninių kompetencijų ugdymas yra nuosekli, ilgalaikė Mokyklos veiklos dalis, o ne pavienės iniciatyvos;
- 7.2. saugumo ir privatumo – naudojamos tik įvertintos, Mokyklos leidžiamos DI priemonės, laikantis duomenų apsaugos, saugos, prieigos ir paskyrų valdymo reikalavimų;
- 7.3. skaidrumo ir atvirumo – bendruomenės nariai informuojami apie DI naudojimą, o reikšmingas DI indėlis į darbą ar turinį yra atskleidžiamas;
- 7.4. žmogaus kontrolės ir atsakomybės – DI pateikti rezultatai kritiškai vertinami, tikrinami, o galutinius sprendimus priima žmogus;
- 7.5. etikos ir pagarbos – DI neturi būti naudojamas diskriminuojančiam, žeminančiam, klaidinančiam ar žmogaus orumą pažeidžiančiam turiniui kurti ar skleisti;
- 7.6. socialinės naudos ir tikslingumo – DI naudojamas tik tada, kai suteikia aiškią pridėtinę vertę ugdymui, įtraukčiai, kūrybai, refleksijai ar Mokyklos procesų kokybei;
- 7.7. lygios prieigos – DI taikymas neturi sudaryti nepagrįstų kliūčių mokiniams dėl jų amžiaus, specialiųjų ugdymosi poreikių, techninių galimybių ar pasirinkimo nenaudoti konkrečios priemonės, kai DI naudojimas nėra pats mokymosi tikslas.

III SKYRIUS LEIDŽIAMŲ NAUDOTI DI PRIEMONIŲ SĄRAŠAS, RIZIKŲ VERTINIMAS IR STEBĖSENA

8. Mokyklos veikloje ir ugdymo(si) procese naudojamos tik Mokyklos direktoriaus patvirtintame leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašė (**1 priedas**) esančios priemonės ir tik laikantis šiame sąrašė nustatytų naudojimo sąlygų bei ribojimų.

9. Pasiūlymą įtraukti naują DI priemonę, keisti jos naudojimo sąlygas arba ją išbraukti iš sąrašo gali pateikti bet kuris Mokyklos bendruomenės narys, nurodydamas priemonės paskirtį, naudotojus, numatomus duomenis ir naudojimo kontekstą.

10. Mokyklos direktoriaus paskirtas atsakingas asmuo arba direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė prieš siūlant priemonę įtraukti į Sąrašą įvertina jos rizikas (**2 priedas**). Vertinant atsižvelgiama bent į

10.1. ar priemonė nenaudoja DI akte draudžiamų praktikų, įskaitant emocijų atpažinimą švietimo aplinkoje, manipuliavimo metodus, biometrinį sekimą, socialinį reitingavimą ar kitą draudžiamą praktiką;

10.2. ar tiekėjas aiškiai nurodo duomenų apsaugos ir saugumo sąlygas, duomenų saugojimo vietą ir laiką, prieigos kontrolę bei galimybę išjungti įvesto turinio naudojimą DI modeliui mokyti;

10.3. ar priemonė renka arba tvarko mokinių ar darbuotojų asmens duomenis, oficialius dokumentus ar kitą neviešą informaciją; jei taip – ar yra tinkama Mokyklos paskyra, duomenų tvarkymo sutartis, prieigos kontrolė ir kitos būtinos BDAR priemonės;

10.4. ar laikomasi priemonės teikėjo nustatytų amžiaus reikalavimų, tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimo ir turinio filtravimo sąlygų;

10.5. ar priemonės rezultatai gali realiai patikrinti žmogus ir ar DI nėra naudojamas kaip vienintelis pagrindas sprendimui, darančiam reikšmingą poveikį mokiniui ar darbuotojui;

10.6. ar planuojamas naudojimas nepatenka į didelės rizikos švietimo DI naudojimo sritis, pvz., priėmimą ar atranką į mokyklą, mokymosi rezultatų vertinimą, švietimo lygio nustatymą ar draudžiamos veiklos egzaminų metu nustatymą. Tokiais atvejais atliekamas atskiras teisinis ir rizikos vertinimas bei taikomi DI akto reikalavimai.

11. Į sąrašą neįtraukiama DI priemonė, jeigu ji atitinka draudžiamos praktikos kriterijų, nėra pakankamai aišku, kaip ji užtikrina duomenų apsaugą, arba nėra galimybės tinkamai valdyti reikšmingos rizikos. Kai riziką galima kontroliuoti papildomomis priemonėmis, Sąrašė nustatomos

konkrečios naudojimo sąlygos arba priemonė leidžiama naudoti tik bandomuoju laikotarpiu su stebėseną.

12. Atsakingas asmuo arba darbo grupė direktoriui pateikia vertinimo išvadą ir siūlymą dėl priemonės įtraukimo, bandomojo naudojimo, naudojimo sąlygų pakeitimo arba neįtraukimo. Sąrašą ir jo pakeitimus tvirtina Mokyklos direktorius.

13. DI priemonių naudojimo stebėseną apima naudojimo paskirties ir dažnumo, naudotojų grįžtamojo ryšio, tikslumo ir naudingumo, saugumo bei netinkamo veikimo atvejų vertinimą. Sisteminio ar reikšmingo incidento atveju priemonės naudojimas gali būti nedelsiant sustabdytas iki pakartotinio vertinimo.

14. Stebėsenos rezultatai ir siūlymai dėl Sąrašo tikslinimo Mokyklos direktoriui pateikiami ne rečiau kaip du kartus per mokslo metus. Sąrašas ir jame nustatytos sąlygos peržiūrimi ne rečiau kaip du kartus per metus ir pasikeitus priemonės funkcijoms, privatumo sąlygoms ar teisės aktams (<https://vssa.lrv.lt/lt/>).

IV SKYRIUS

DI NAUDOJIMAS MOKYTOJŲ IR KITŲ DARBUOTOJŲ VEIKLOJE

15. Mokytojai ir kiti darbuotojai DI gali naudoti tiek, kiek tai atitinka jų darbo funkcijas ir šiame Apraše nustatytus principus, be kita ko:

15.1. pamokoms, veikloms ir užduotims planuoti, idėjoms, pavyzdžiams ir diferencijuotoms užduotims generuoti;

15.2. mokymosi medžiagai paaiškinti, struktūruoti, versti, pritaikyti skirtingiems mokinių poreikiams, prieinamumui ir įtraukčiai didinti;

15.3. bendro pobūdžio grįžtamojo ryšio, komentarų, klausimų ar vertinimo kriterijų juodraščiams rengti, tačiau galutinį sprendimą dėl mokinio pasiekimų priima mokytojas;

15.4. viešosios komunikacijos, dokumentų struktūros, šablonų, santraukų ar kitų administracinių juodraščių rengimui, laikantis 16–18 punktuose nustatytų duomenų apsaugos reikalavimų;

15.5. profesiniam mokymuisi, refleksijai, informacijos paieškai ir kūrybiniais sprendimais, kritiškai tikrinant DI pateiktus faktus ir šaltinius.

16. Asmeninėse ar viešose DI paskyrose darbuotojams draudžiama įvesti mokinių ar darbuotojų asmens duomenis, oficialių dokumentų turinį, individualius ugdymo ar pagalbos dokumentus, sveikatos ar socialinius duomenis, vertinimo informaciją ir kitą neviešą informaciją. Užklausos turi būti nuasmenintos ir, kai įmanoma, grindžiamos tik viešai prieinama informacija.

17. Jeigu DI priemonė naudojama oficialiems dokumentams ar procesams, kuriuose būtina tvarkyti asmens duomenis ar kitą neviešą informaciją, tai galima tik Mokyklos valdomoje ir patvirtintoje aplinkoje, kai yra teisėtas duomenų tvarkymo pagrindas, tinkama sutartis su paslaugos teikėju, prieigos kontrolė ir kitos duomenų apsaugos priemonės.

18. Darbuotojas privalo peržiūrėti ir patikrinti DI sugeneruotą turinį, ypač faktus, skaičiavimus, nuorodas, citatas, teisės aktų ar kitų šaltinių interpretacijas. DI pateiktas atsakymas savaime nelaikomas patikimu šaltiniu.

19. DI negali būti naudojamas vieninteliu pagrindu galutiniam mokinio įvertinimui, drausminiam sprendimui, priėmimo ar atrankos sprendimui, švietimo lygio nustatymui ar kitam reikšmingą poveikį asmeniui darančiam sprendimui.

20. Kai mokytojas pamokoje naudoja DI priemonę kaip reikšmingą mokymosi proceso dalį, mokiniai informuojami apie DI naudojimo paskirtį, ribas ir tai, kaip bus vertinamas mokinio darbas.

V SKYRIUS

DI NAUDOJIMAS MOKINIŲ UGDYMO(SI) PROCESSE

21. Mokiniai DI priemonės ugdymo(si) procese gali naudoti tik mokytojui leidus ir iš anksto nustačius, kokia priemonė, koku tikslu ir kokia apimtimi gali būti naudojama bei kaip bus vertinamas galutinis darbas.

22. Mokytojui leidus, mokiniai DI gali naudoti:

22.1. temai suprasti, klausimams kelti, idėjoms ir pavyzdžiams ieškoti;

22.2. darbo planui, struktūrai, argumentų ar klausimų juodraščiui sudaryti;

22.3. mokymosi tekstui paaiškinti, kalbai taisyti ar versti, jeigu tai neprieštarauja užduoties tikslui;

22.4. programavimo, kūrybos, vizualizavimo, modeliavimo ar tyrinėjimo veikloms, kai mokinys geba paaiškinti DI pateikto rezultato prasmę ir savo indėlį;

22.5. savarankiškam mokymuisi ir papildomam grįžtamajam ryšiui, kritiškai tikrinant DI pateiktą informaciją.

23. Mokiniai privalo laikytis konkrečios DI priemonės amžiaus reikalavimų. Kai pagal priemonės naudojimo sąlygas reikalingas tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimas, mokinys priemonę gali naudoti tik tokį sutikimą gavęs ir laikantis Mokyklos nustatytos naudojimo tvarkos. Aprašo patvirtinimas savaime nėra sutikimas mokiniui kurti asmeninę paskyrą.

24. Mokiniai DI priemonėje negali pateikti savo ar kitų asmenų vardų, pavardžių, kontaktų, nuotraukų, pažymių, sveikatos, socialinių, pagalbos ar kitų asmens duomenų, taip pat mokyklos vidaus dokumentų ir neviešos informacijos, išskyrus atvejus, kai naudojama Mokyklos patvirtinta ir duomenų tvarkymui tinkama aplinka pagal mokytojo nurodymą.

25. Atsiskaitymų, kontrolinių darbų, testų ir kitų mokinio individualius pasiekimus vertinančių užduočių metu DI naudoti negalima, išskyrus atvejus, kai mokytojas aiškiai leidžia DI ir pati užduotis skirta gebėjimui kritiškai vertinti, taisyti, paaiškinti ar kitaip analizuoti DI sugeneruotą rezultatą.

26. Mokinys atsako už galutinį savo pateikiamo darbo turinį: turi patikrinti DI pateiktus faktus, šaltinius, skaičiavimus ir argumentus, gebėti paaiškinti savo darbo rengimo procesą ir atskirti savo indėlį nuo DI pagalbos.

27. Jeigu DI naudojimas nėra pats mokymosi tikslas, mokytojas, kiek tai pagrįstai įmanoma, numato lygiavertį būdą užduočiai atlikti mokiniui, kuris dėl amžiaus, prieigos, specialiųjų ugdymosi poreikių ar kitų pagrindų aplinkybių negali naudoti konkrečios DI priemonės.

VI SKYRIUS

DI NAUDOJIMO ŽYMĖJIMAS IR AKADEMINIS SĄŽININGUMAS

28. Kai DI reikšmingai prisidėjo prie mokinio ar darbuotojo darbo turinio, toks naudojimas turi būti aiškiai nurodytas. Žymėjimo būdas turi atitikti darbo pobūdį ir mokytojo nustatytas užduoties sąlygas.

28.1. Rašto darbe, kuriame panaudotas DI sugeneruotas ar iš esmės DI transformuotas tekstas, nurodoma naudota DI priemonė ir trumpai aprašoma, kam ji buvo pasitelkta; prireikus taikomos mokytojo nustatytos citavimo taisyklės.

28.2. DI sugeneruotas vaizdas, diagrama, garsas, vaizdo medžiaga ar pristatymo dalis pažymima prie turinio, išnašoje arba darbo pradžioje ar pabaigoje.

28.3. Tinkamas trumpas atskleidimo pavyzdys: „Darbe [DI priemonė] naudota idėjoms ir struktūrai pasiūlyti; galutinį tekstą, argumentus ir šaltinių patikrą atlikau pats / pati.“

29. Mokytojas gali nustatyti išsamesnes konkrečios užduoties DI naudojimo ir žymėjimo sąlygas, jeigu jos mokiniams pateikiamos iš anksto ir yra susijusios su mokymosi tikslu.

30. DI sugeneruotų nuorodų, citatų ar literatūros sąrašo elementų negalima naudoti jų nepatikrinus pirminiame šaltinyje. Išgalvotų šaltinių pateikimas vertinamas kaip darbo patikimumo ir akademinio sąžiningumo pažeidimas.

VII SKYRIUS

PAŽEIDIMŲ, INCIDENTŲ IR ABEJONIŲ DĖL SAVARANKIŠKUMO NAGRINĖJIMAS

31. Kilus pagrįstai abejonei, ar mokinio darbas atliktas savarankiškai ir laikantis nustatytų DI naudojimo sąlygų, mokytojui rekomenduojama vertinti visumą: darbo rengimo procesą, tarpines versijas, mokinio gebėjimą paaiškinti turinį ir taikytus šaltinius bei kitus objektyvius duomenis.

32. DI sugeneruoto turinio atpažinimo ar detekcijos priemonių rezultatai negali būti vienintelis pagrindas vertinti mokinio sąžiningumą, skirti drausminę priemonę ar priimti kitą neigiamą sprendimą.

33. Jeigu neleistinas DI naudojimas neleidžia patikimai nustatyti mokinio asmeninių pasiekimų, mokytojas gali paprašyti mokinio paaiškinti atliktą darbą, pateikti darbo rengimo įrodymus arba atlikti lygiavertę užduotį žodžiu ar raštu. Mokymosi pasiekimų įvertinimas grindžiamas mokinio parodytais pasiekimais, o ne taikomas kaip drausminė nuobauda.

34. Nustačius Aprašo pažeidimą, taikomos proporcingos ugdomosios ir (ar) Mokykloje galiojančiuose elgesio, vertinimo ar darbo organizavimo dokumentuose nustatytos priemonės, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, mastą, pakartotinumą, mokinio amžių ir aplinkybes.

35. Pastebėjus galimą asmens duomenų, konfidencialumo, kibernetinio saugumo ar kitą reikšmingą DI naudojimo incidentą, apie jį nedelsiant informuojamas Mokyklos direktorius ir (ar) jo paskirtas atsakingas asmuo bei, pagal kompetenciją, duomenų apsaugos pareigūnas ar IT administratorius. Priemonės naudojimas gali būti laikinai sustabdytas iki incidento įvertinimo.

VIII SKYRIUS

DI RAŠTINGUMAS IR BENDRUOMENĖS INFORMAVIMAS

36. Mokykla skatina darbuotojų DI raštingumą ir periodiškai sudaro galimybes tobulinti kompetencijas, reikalingas saugiai, etiškai ir tikslingai naudoti Mokykloje patvirtintas DI priemones, atsižvelgiant į darbuotojų funkcijas, patirtį ir naudojimo kontekstą.

37. Mokiniai ugdymo procese mokomi formuluoti atsakingas užklausas, saugoti asmens duomenis, atpažinti DI klaidas ir šališkumą, tikrinti šaltinius, gerbti autorių teises ir skaidriai nurodyti DI indėlį.

38. Su patvirtintu Aprašu, leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašu ir esminiais jų pakeitimais supažindinama Mokyklos bendruomenė. Informacija skelbiama Mokyklos interneto svetainėje ir (ar) kitais Mokykloje įprastais informavimo kanalais.

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39. Aprašas taikomas kartu su Mokyklos asmens duomenų apsauga, kibernetinį saugumą, mokinių pasiekimų vertinimą, elgesį ir kitus susijusius procesus reglamentuojančiais dokumentais.

40. Pasikeitus teisės aktams, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ar Nacionalinės švietimo agentūros rekomendacijoms, DI priemonių funkcijoms ar nustačius naujų rizikų, Aprašas gali būti keičiamas ar papildomas Mokyklos direktoriaus įsakymu.

41. Aprašo įgyvendinimo priežiūrą pagal kompetenciją vykdo Mokyklos direktorius ir jo paskirtas atsakingas asmuo arba darbo grupė.

Dirbtinio intelekto (DI) naudojimo Biržų
Kaštonų pagrindinėje mokykloje
tvarkos aprašo 1 priedas

BIRŽŲ KAŠTONŲ PAGRINDINĖJE MOKYKLOJE LEIDŽIAMŲ NAUDOTI DI PRIEMONIŲ SĄRAŠAS

Pastaba. Priemonės įtraukimas į šį sąrašą nesuteikia teisės nepaisyti jos teikėjo amžiaus, paskyros, licencijos, privatumo ar tėvų sutikimo reikalavimų. Asmeninėse ir viešose paskyrose naudojama tik viešai prieinama ir nuasmeninta informacija. Priemonės, tvarkančios mokinių ar darbuotojų duomenis ar oficialius dokumentus, naudojamos tik Mokyklos valdomoje aplinkoje, kai užtikrinta duomenų tvarkymo sutartis ir prieigos kontrolė. Jei priemonės funkcijos ar privatumo sąlygos pasikeičia, jos naudojimas vertinamas iš naujo.

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Aprašas / taikymo sritis	Tipas	Naudojimo sąlygos ir ribojimai
1	Microsoft Copilot / Copilot Chat	Teksto generavimas, santraukos, paaiškinimai, idėjos; mokytojų pasirengimas ir mokinių mokymosi pagalba.	Generatyvinis DI	Mokiniam – tik mokytojo leidimu ir priežiūra. Oficialiems duomenims – tik Mokyklos valdomoje „Microsoft 365“ aplinkoje. Asmeninėse paskyrose – tik vieša ir nuasmeninta informacija.
2	Google Gemini	Paaiškinimai, idėjos, tekstų ir informacijos analizė, kūrybinės užduotys.	Generatyvinis DI	Rekomenduojama „Google Workspace for Education“ aplinka. Mokiniam – tik mokytojo leidimu, laikantis amžiaus ir sutikimo sąlygų. DI atsakymus būtina tikrinti.
3	ChatGPT (OpenAI)	Tekstų, paaiškinimų, klausimų, idėjų, kodo ir mokymosi pavyzdžių generavimas.	Generatyvinis DI	Mokiniam – tik mokytojo leidimu ir priežiūra, laikantis teikėjo amžiaus / sutikimo sąlygų. Asmeninėse ir viešose paskyrose – tik vieša ir nuasmeninta informacija. Patikrinti, ar išjungtas įvesties naudojimas modelio mokymui, kai tokia parinktis taikoma.
4	DeepL Write / Translate	Vertimas, kalbos taisymas, stiliaus ir aiškumo gerinimas.	Kalbos DI	Vertimus ir redagavimą būtina peržiūrėti. Asmens ar neviešiesiems duomenims – tik atitinkama Mokyklos / organizacinė paskyra ir teisėtas duomenų tvarkymas.
5	Google Translate	Žodžių ir trumpų tekstų vertimas, tarpkalbinė pagalba.	Kalbos DI / mašininis vertimas	Naudoti viešam ar nuasmenintam turiniui. Vertimą būtina patikrinti, ypač oficialioje komunikacijoje.
6	Microsoft Translator	Vertimas, subtitrai ir tarpkalbinė pagalba pamokose ar renginiuose.	Kalbos DI / mašininis vertimas	Naudoti tik tiek, kiek leidžia pasirinkta Mokyklos aplinka ir duomenų apsaugos sąlygos. Nevartoti jautriam turiniui viešose paskyrose.
7	Microsoft Designer / Image Creator	Iliustracijų ir vizualų generavimas projektams, skaidrėms, plakatams.	Generatyvinis DI (vaizdas)	Mokiniam – tik mokytojo leidimu. Nenaudoti realių asmenų atvaizdų ar asmens duomenų be teisėto pagrindo. Gerbti autorių, prekių ženklų ir kitas intelektinės nuosavybės teises; DI vaizdus žymėti.
8	Canva su DI funkcijomis	Tekstų, vaizdų, maketų ir grafinių elementų generavimas.	Generatyvinis DI (vaizdas + tekstas)	Mokiniam – tik mokytojo leidimu ir pagal amžiaus / paskyros sąlygas. Nenaudoti asmens duomenų; DI sugeneruotą turinį peržiūrėti ir žymėti, kai jis naudojamas darbe.
9	Adobe Express su DI funkcijomis	Vaizdų, maketų ir vaizdo medžiagos kūrimas.	Generatyvinis DI (vaizdas + tekstas)	Naudoti kūrybiniais tikslais, tikrinant licencijų ir intelektinės nuosavybės sąlygas. Mokiniam – mokytojo priežiūra ir teikėjo amžiaus reikalavimai.
10	Kahoot! AI	Viktorinų ir klausimų juodraščių generavimas, formuojamasis vertinimas.	Generatyvinis DI / vertinimo pagalba	Mokytojas privalo peržiūrėti sugeneruotus klausimus ir atsakymus. Negali būti vienintelis galutinio mokinio pasiekimų vertinimo pagrindas.
11	Quizizz AI	Užduočių, viktorinų, diferencijuoto turinio ir paaiškinimų generavimas.	Generatyvinis DI / vertinimo pagalba	Mokytojas peržiūri turinį. Mokinių duomenų naudojimas tik pagal Mokyklos paskyros ir duomenų apsaugos sąlygas. Galutinį vertinimą priima mokytojas.
12	Moodle DI funkcijos / papildiniai	Mokymosi medžiagos, santraukų, grįžtamojo ryšio ar analizės funkcijos Moodle aplinkoje.	LMS su DI integracijomis	Kiekvienas konkretus DI papildinys ar išorinio tiekėjo integracija prieš įjungimą vertinama atskirai. Jei tvarkomi mokinių duomenys – būtina Mokyklos valdoma aplinka, sutartis ir prieigos kontrolė.

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Aprašas / taikymo sritis	Tipas	Naudojimo sąlygos ir ribojimai
13	Scratch su DI moduliais	Programavimo, kūrybos, žaidimų, robotikos ir STEAM veiklos.	Edukacinis DI	Leidžiami tik mokytojo parinkti ir atskirai įvertinti moduliai. Naudoti prižiūrint mokytojui, laikantis amžiaus ir duomenų apsaugos sąlygų.
14	Microsoft Learning Tools / DI prieinamumo funkcijos	Skaitymo, rašymo, teksto supratimo, subtitravimo ir prieinamumo pagalba.	Prieinamumo / pagalbinis DI	Naudoti įtraukčiai ir prieinamumui didinti. Asmens duomenys tvarkomi tik Mokyklos valdomoje aplinkoje ir pagal taikomas duomenų apsaugos sąlygas.
15	Microsoft 365 DI funkcijos	Dokumentų, santraukų, pristatymų ir duomenų analizės juodraščiai Mokyklos darbo aplinkoje.	Integruotas generatyvinis / analitinis DI	Oficialiems dokumentams – tik Mokyklos valdomoje paskyroje, su tinkama licencija, duomenų tvarkymo sąlygomis ir prieigos kontrole. Visas turinys peržiūrimas žmogaus.
16	Google Workspace DI funkcijos	Tekstų, santraukų, dokumentų struktūros, duomenų analizės ir susitikimų pastabų pagalba.	Integruotas generatyvinis / analitinis DI	Oficialiems dokumentams – tik Mokyklos valdomoje „Google Workspace for Education“ aplinkoje ir pagal duomenų tvarkymo sąlygas. Automatinės santraukos ir pastabos peržiūrimos žmogaus.
17	Gamma: AI Powerpoint Creation AI Powerpoint Presentations	DI pagrįsta internetinė programa, skirta greitai ir lengvai kurti prezentacijas, interneto svetaines bei dokumentus. Šis įrankis leidžia vartotojams paversti paprastą tekstinę užklausą (angl. <i>prompt</i>) arba įkeltą dokumentą pilnai apipavidalintu, vizualiū turiniu	Integruotas generatyvinis / analitinis DI	Naudoti tik tiek, kiek leidžia pasirinkta Mokyklos aplinka ir duomenų apsaugos sąlygos.
18.	Duolingo	Kalbų mokymosi programa su DI pritaikyta grįžtamojo ryšio sistema (paaiškinimai, taisymai)	Generatyvinis DI (mokymosi pagalba)	Yra amžiaus apribojimų. Reikalingas tėvų sutikimas.
19.	EDITAI	DI priemonė mokytojams, padedant kurti realybei pritaikytas, tarpdisciplinines projektų pamokas.	DI priemonė / Generatyvinis DI (pamokų planai / turinys)	Sugeneruoti su DI pamokų planai turi būti peržiūrimi žmogaus.
20	Spotiself	Mokinio pažangos ir karjeros planavimo platforma.	Platforma / Veiklų aplankas, DI kompetencijų analizė	Reikalinga mokyklos paskyra ir duomenų tvarkymo sutartis.
21.	Mathos AI	DI – matematikos „sprendėjas“ ir asmeninis „mokytojas“, sprendžia problemas su paaiškinimais.	Programėlė / Analitinis generatyvinis DI	Rekomenduojama naudoti su mokytojo ar tėvų priežiūra.
22.	<u>Suno Pro: AI Music Creator</u>	DI programos muzikai kurti	Programėlė / Analitinis generatyvinis DI	Rekomenduojama naudoti su mokytojo ar tėvų priežiūra.
23.	Experience AI (Pažink DI klasėje)	„Experience AI (Pažink DI klasėje)“ yra švietimo programa, kurią sudaro naujausias ir pažangiausias dirbtinio intelekto bei mašininio mokymosi mokomosios priemonės, skirtos mokytojams ir 11–18 metų amžiaus mokiniams.	Integruotas generatyvinis / analitinis DI	Rekomenduojama <u>Raspberry Pi Foundation</u> ir <u>Google DeepMind</u> organizacijoms, o Lietuvoje programą kuruoja ir mokymus mokytojams veda „Vedliai“.

Dirbtinio intelekto (DI) naudojimo Biržų
Kaštonų pagrindinėje mokykloje
tvarkos aprašo 2 priedas

DI PRIEMONĖS PIRMINIO RIZIKŲ VERTINIMO FORMA

Priemonės pavadinimas / tiekėjas	
Siūloma paskirtis ir naudotojai	
Numatoma paskyra / licencija	
Ar bus tvarkomi mokinių ar darbuotojų duomenys? Kokie?	
Amžiaus ir tėvų sutikimo sąlygos	

Nr.	Vertinimo klausimas	Atsakymas / pastabos
1	Ar priemonė nenaudoja draudžiamų praktikų (emocijų atpažinimo švietimo aplinkoje, manipuliavimo, biometrinio sekimo, socialinio reitingavimo ar kt.)?	TAIP / NE / NEAIŠKU
2	Ar tiekėjas aiškiai pateikia privatumo, duomenų saugojimo, prieigos ir modelio mokymo sąlygas?	TAIP / NE / NEAIŠKU
3	Jei tvarkomi asmens ar nevieši duomenys, ar yra Mokyklos paskyra, duomenų tvarkymo sutartis ir prieigos kontrolė?	TAIP / NE / NETAIKOMA
4	Ar galima laikytis amžiaus, tėvų sutikimo ir turinio filtravimo reikalavimų?	TAIP / NE / NETAIKOMA
5	Ar rezultatą gali patikrinti žmogus ir galutinis sprendimas nelieta vien DI sistemai?	TAIP / NE
6	Ar naudojimas nepatenka į didelės rizikos švietimo sritį (priėmimas, pasiekimų vertinimas, lygio nustatymas, pažeidimų egzaminų metu nustatymas)?	TAIP / NE / NEAIŠKU
7	Ar priemonė teikia aiškią pridėtinę vertę ugdymui ar Mokyklos veiklai ir rizika yra proporcinga naudai?	TAIP / NE

Vertinimo išvada	☐ Įtraukti į Sąrašą ☐ Leisti bandomuoju laikotarpiu ☐ Neįtraukti / sustabdyti
Papildomos naudojimo sąlygos / rizikos mažinimo priemonės	
Vertino (vardas, pavardė, pareigos)	
Data	